

Те, що виявили Кропивницький та Цимбалюк,

стало шоком...

Дивно, але у свідомості нашого народу досі відсутній очевидний висновок про взаємозв'язок між погіршенням стану здоров'я людей та забрудненням навколишнього середовища. Найгірше те, що громадська думка досі не стала вирішальним фактором для покращення екології, певним збудником для влади, для політиків, для депутатів. У Житомирі упродовж тривалого часу питання про стан водозабезпечення населення міста, так само, як і сіл та селищ декількох районів Житомирщини, вивчали депутат Житомирської обласної ради Володимир Кропивницький та депутат Житомирської міськради Любов Цимбалюк.

Чому Житомир? Чому Житомирський район? Адже нітрохи не кращою ситуація із водозабезпечення є у Любарі, Народичах, Черняхівському та Овруцькому районах Житомирщини. Про це неодноразово і лише упродовж 2017-2018 років повідомляли фахівці Держпродспоживслужби у Житомирській області. Володимир Кропивницький та Любов Цимбалюк скористалися послугами недержавної структури, залучивши до процесу вивчення якості води, яку люди використовують для щоденного споживання, **Вимірювальну лабораторію навчально-наукового центру екології та охорони навколишнього середовища ЖНАЕУ (Свідоцтво про атестацію №04 від 28.03.2019р.)**. Депутати і раніше робили багато запитів, щодо якості води, але всі відповіді, що були надані відповідними службами, показували – все в межах норми. Але завдяки тому, що в квітні 2019 року відкрилась незалежна лабораторія, з'явилась можливість провести незалежний аналіз води. Дослідження ситуації із водопостачання та водозабезпечення проводилося на території Житомира, Житомирського, Любарського, Романівського та Чуднівського районів. Проби для вивчення ситуації із водозабезпеченням, окрім мереж централізованого водопостачання, відбиралися також із колодязів та свердловин у сільських закладах дошкільної та середньої освіти.

ДОСЛІДЖЕНО: І В МІСТІ І В СЕЛІ, ЯКІСТЬ ПОДИ, НЕБЕЗПЕЧНА ДЛЯ ЖИТТЯ!

Насамперед про існуючий стереотип щодо поганої якості води у мережах водогону і кращу та «чисту» воду у колодязях та свердловинах. Насправді вода за своїми характеристиками у мережах водогону і у колодязях сільської місцевості дещо відрізняється за своїм хімічним складом. Однак в обох випадках (як у місті, так і в селі) вона є вкрай забрудненою і у більшості випадків – небезпечною (небажаною) для вживання. У Житомирі дослідники виявили тотальні перевищення показників забарвленості та каламутності води. Очікуваними стали і результати дослідження води у місті Житомирі на вміст заліза: усі проби води мали такі перевищення від 1,1 до 4-х разів. Ще один показник, який зазвичай є мірилом придатності води для вживання, у Житомирі має дуже гнітючий і песимістичний вираз – вміст аміаку перевищував допустимі норми в 1,5 рази у переважній більшості досліджених проб. Універсальний показник якості води, який екологи визначають, як «загальне мікробне число», у Житомирі перевищував допустимі норми у 89% відібраних проб.

Можливо ситуація із водозабезпечення якісно краща у приміських районах, а тим паче – у районах віддалених від урбанізаційної (міської) зони? Як не дивно, але й тут радити немає чому. Звісно, показники перевищення вмісту заліза та аміаку у Житомирському, Любарському, Романівському та Чуднівському районах значно менші, аніж у Житомирі, але це аж ніяк не означає, що якість питної води у сільській місцевості краща. Як не дивно, але сільська місцевість (і навіть віддалена від міст «глибинка») споживає питну воду, що має **ДЕСЯТИКРАТНІ** (до 14 разів) перевищення норм вмісту нітратів. Так званий «рівень жорсткості води» у сільській місцевості має відчутні перевищення у третині усіх дослідницьких випадків.

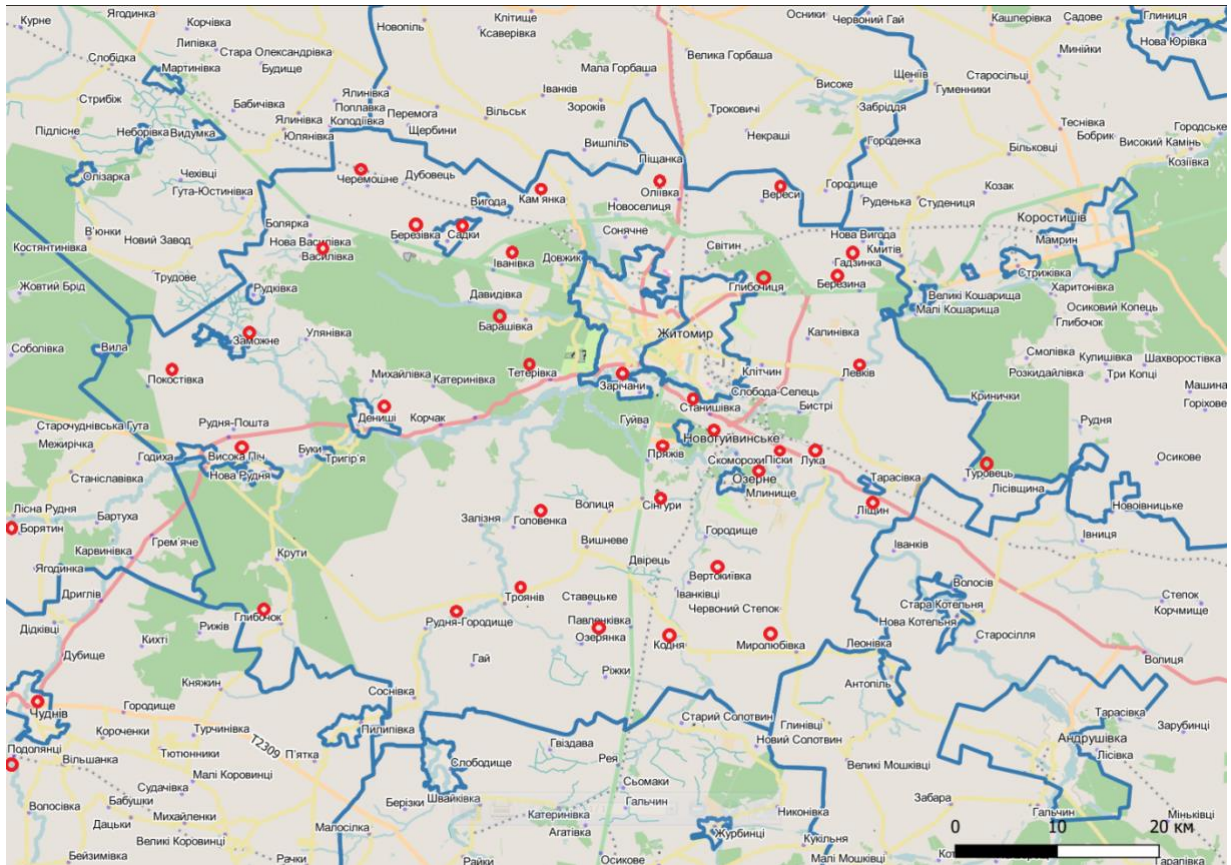
ВОДА, ЯКА ВБИВАЄ!

Люди мають зважати на те, що перевищення будь-яких допустимих показників у хімічному складі води, призводить до важких наслідків. Так, вживання води із підвищеними кількостями заліза призводить до накопичення його у печінці та поступового її руйнування. Вода із підвищеним рівнем заліза підвищує ризик виникнення інфаркту міокарда і сприяє розвитку хронічних захворювань. Так званий підвищений «рівень жорсткості» води також погіршує стан здоров'я, спричиняючи відчутне пересихання шкіри, яке у більшості випадків призводить до появи дерматиту. Небезпека перевищення у складі питної води нітратів є найбільш патологічною, оскільки нітрати внаслідок певних реакцій відновлюються у нітрити, потрапляють у кров і блокують гемоглобін, що призводить до кисневого голодування. Небезпека нітратів також пов'язана із їх роллю у синтезі нітрозамінів (нітрозамідів), яким властива мутагенна і канцерогенна дія. Ось чому погіршення якості води часто і напряду пов'язують зі спалахом виникнення у людей онкохвороб. Часто (у 16% випадків) фіксований дослідниками у пробах води із криниць та свердловин так званий рівень РН (рівень кислотності) не відповідає встановленим нормам. Наслідки такого «дефіциту» також катастрофічні для людського організму, оскільки з кісток «забирається» кальцій, який після циклу відновлених реакцій осідає у нирках та суглобах.

НАЙПЕРША ДІЯ І НАЙШВИДСЬКИЙ ВИХІД – ОЧИСТКА!

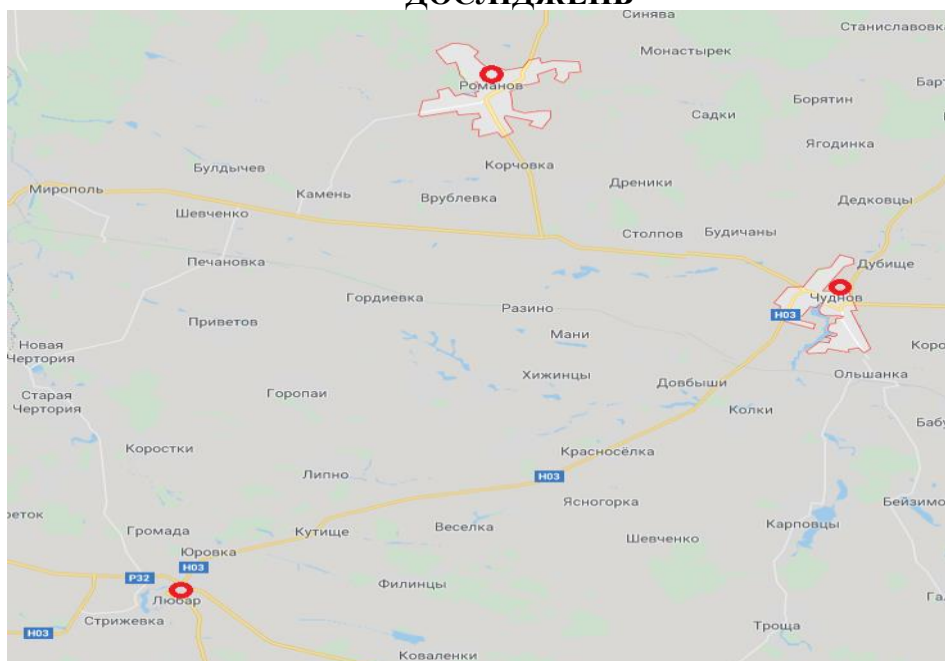
Проведена депутатами Володимиром Кропивницьким та Любов'ю Цимбалюк робота із дослідження якості питної води у місті Житомирі та ряді районів Житомирської області вкотре засвідчила гостру потребу у негайних діях з боку органів влади. Висновки, зроблені на основі досліджень Лабораторії навчально-наукового центру екології та охорони навколишнього середовища ЖНАЕУ, засвідчують значні відхилення та порушення норм Закону України «Про питну воду та питне водопостачання». На узбіччі реального життя залишаються і пункти Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки. Загалом, аби виправляти вкрай погану, а точніше – катастрофічну ситуацію із забезпеченням населення якісною питною водою, треба вживати комбіновані зусилля влади, громадськості та науковців-екологів. Як показує досвід вирішення подібних проблемних ситуацій, перспектива виглядає зовсім не оптимістично. Однак нагальні завдання можна вирішувати вже сьогодні і завтра! Депутат Житомирської обласної ради Володимир Кропивницький у своєму виступі під час сесії Житомирської обласної ради від 9 липня 2019-го року запропонував і зажадав від владних **органів негайних дій із пришвидшення оснащення та встановлення у ВСІХ освітніх та соціальних закладах області систем очистки води**. Одночасно можна і треба вдосконалювати діяльність водоканалів у плані посилення їх контролю за системою водовідведення, але на першому плані і у першочерговому порядку **ситуацію із якістю питної води можна покращити через впровадження системи її очистки**. Це нагальне завдання за своєю гостротою зовсім не поступається таким болючим для суспільства проблемам, як корупція чи, наприклад, встановлення справедливих комунальних тарифів. Про це треба знати, повсякчас пам'ятати і – діяти!

КАРТА ВІДБОРУ ПРОБ ВОДИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОГО РАЙОНУ

○ - місце відбору проб води (проби відбиралися у закладах дошкільної освіти та двох криницях зазначених сільських населених пунктів Житомирського району)

КАРТА ВІДБОРУ ПРОБ ВОДИ НА ТЕРИТОРІЇ РОМАНІВСЬКОГО, ЛЮБАРСЬКОГО ТА ЧУДНІВСЬКОГО РАЙОНІВ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

○ - місце відбору проб води (проби відбиралися у закладах дошкільної освіти та двох криницях зазначених населених пунктів Романівського, Любарського та Чуднівського районів)

**РЕЗУЛЬТАТИ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ, ВІДБРАНОЇ У ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЖИТОМИРСЬКОГО,
ЛЮБАРСЬКОГО ТА ЧУДНІВСЬКОГО РАЙОНІВ
(загальна кількість відібраних проб – 39)**

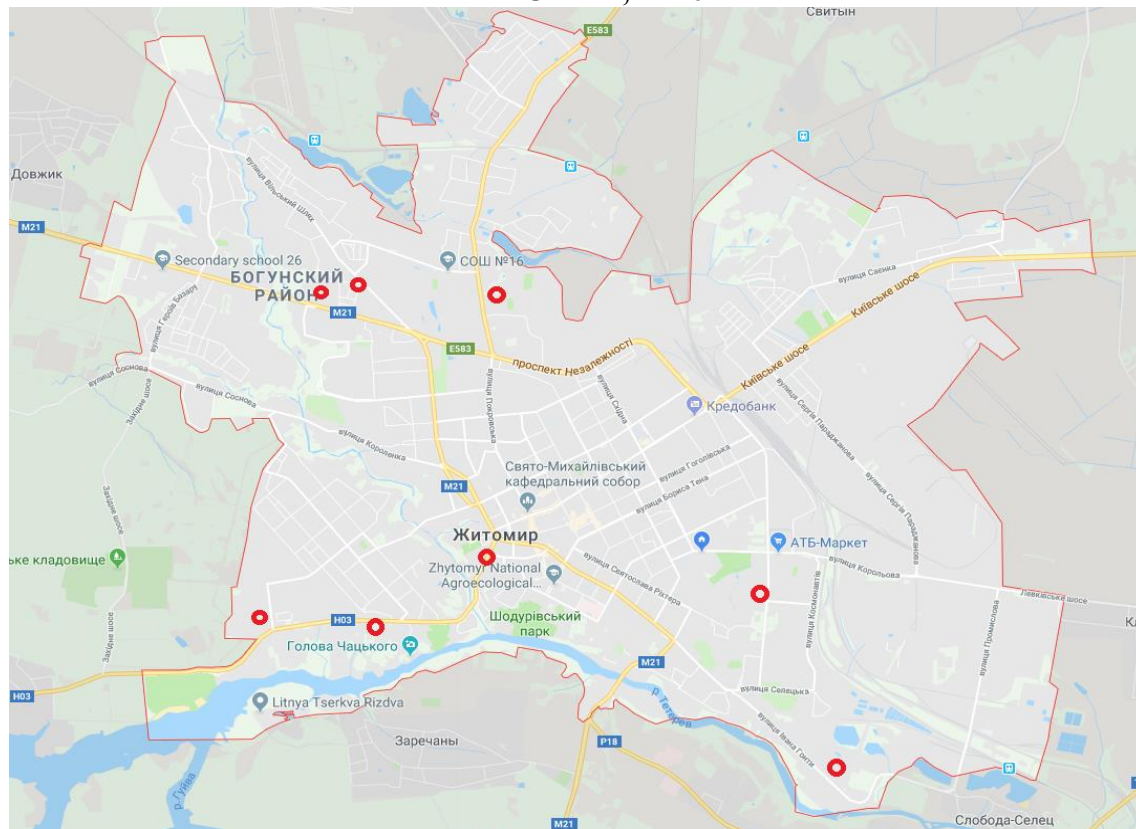
Показник	% проб з перевищенням допустимих норм	Зафіксовані перевищення, разів
рН	15,4	на 0,25 – 0,87 одиниць від нижньої межі (вода слабокисла: Пряжівський ЗДО «Капітошка», Ліщинський ЗДО «Ластівка», Левківський ДНЗ «Золотий ключик», КЗ «Денишівський центр», Тетерівський ДНЗ (ясла-садок) «Берізка», КЗ «Березівський навч.-реабіліт. центр» ЖОР)
Залізо загальне	15,4	1,1 – 6,3 рази (найбільші відхилення від норми у Вертокиївському ДНЗ «Малятко», Гадзинському ЗДО «Сонечко», КЗ «Березівський навч.-реабіліт. центр» ЖОР)
Загальна твердість	28,2	1,01 – 1,6 рази
Нітрати	25,6	1,1 – 3,1 рази (Сінгурівський дитячий садок – у 3,1 рази; Миролюбівський ЗДО «Струмочок» - у 2,4 рази; КЗ Чуднівський ліцей – у 2,2 рази; Тетерівський ДНЗ (ясла-садок) «Берізка» - 1,9 рази; Черемошнянський ЗДО «Сонечко» - 1,7 рази; Глибочанський ЗДО «Веселка» - у 1,5 разів; Озерянківський ДНЗ «Озеряночка», Пряжівський ЗДО «Капітошка» - у 1,2 рази; Станишівський ЗДО «Дошколярик» - 1,3 рази; Глибочанський ЗДО «Дзвіночок» - 1,1 рази)
Загальні колиформи	43,3	наявні у 13 із 30 проаналізованих проб води з водопровідної системи Новогуйвинського ДНЗ «Дзвіночок», Любарського ЗДО, КЗ Чуднівський ліцей, з криниць Глибочанського ЗДО «Веселка» та зі свердловин, якими користуються Сінгурівський дитячий садок, Ліщинський ЗДО «Ластівка», Станишівський ЗДО «Дошколярик» Березинський ЗДО «Малятко», Левківський ДНЗ «Золотий ключик», Вересівський ДНЗ «Журавлик» Кам'янський ЗДО «Золоте сонечко», Денишівський ДНЗ «Сонечко», Тетерівський ДНЗ (ясла-садок) «Берізка»
E. coli	6,7	наявні у пробах води, відібраних з криниці Глибочанського ЗДО «Веселка» та централізованої системи водопостачання Любарського ЗДО
Загальне мікробне число	6,7	1,2 – 1,4 рази (вода з водопровідної системи Любарський ЗДО та КЗ Чуднівський ліцей)

**РЕЗУЛЬТАТИ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ, ВІДБРАНОЇ З ДЖЕРЕЛ
НЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ (КРИНИЦІ) НА ТЕРИТОРІЇ
ЖИТОМИРСЬКОГО, ЛЮБАРСЬКОГО, РОМАНІВСЬКОГО ТА ЧУДНІВСЬКОГО
РАЙОНІВ**

(загальна кількість відібраних проб – 81)

Показник	% проб з перевищенням допустимих норм	Зафіксовані перевищення, разів
pH	18,5	на 0,04 – 1,1 одиниць від нижньої межі (вода слабкокисла: с. Пряжів, с. Глибочиця, с. Левків, Кам'янка, Дениші, Висока Піч, Заможне, Покостівка, Барашівка, Березівка, Садки)
Залізо загальне	3,7	1,03 – 3,2 рази (с. Березівка – у 3,2 рази, с. Рудня-Городище – у 1,3 рази, с. Тетерівка – у 1,03 рази)
Загальна твердість	32,1	1,01 – 3,01 рази
Нітрати	65,4	1,1 – 14,1 рази (смт. Любар – у 2,5 – 14,1 разів, с.Березина – у 3,2 – 8,2 разів, с.Барашівка – у 6,4 рази, с.Кодня – у 2,3 – 5 разів, с.Вертокиївка – у 2,9 – 4,2 рази, с.Лука – у 1,6 та 4,6 разів, с.Глибочок – у 4,4 рази, с.Гадзинка – у 3 – 4 рази, с.Черемошне – у 1,8 – 4,1 разів, смт. Чуднів – у 3,8 разів, с.Заможне – у 3,6 разів, с.Покостівка – у 1,8 – 3,7 разів, с. Дениші – 1,8 – 3,5 разів, с.Туровець – у 1,1 – 3,5 разів, с.Тетерівка – у 3,3 рази, с.Садки – у 1,6 – 3,4 рази, смт.Романів – у 1,4 – 3,1 разів, с.Ліщин – у 3,1 разів, с.Рудня-Городище та с.Оліївка – у 2,9 разів, с.Сінгури – у 1,6 та 2,6 разів, с.Піски – у 1,1 – 2,7 разів, с.Кам'янка – 1,8 – 2,5 разів, с.Зарічани – у 2,3 рази, с.Троянів – у 1,3 та 2,2 рази, с.Глибочиця та с. Вереси – у 1,4 – 2,0 рази, с.Висока Піч та с.Березівка – у 2 рази, с.Озерянка – у 1,8 разів, с.Пряжів та с.Станишівка – у 1,9 разів, с.Миролюбівка – у 1,4 разів.)
Аміак та іони амонію	1,2	1 проба води з криниці у смт.Любар має відхилення від норми у 1,03 рази

КАРТА ВІДБОРУ ПРОБ ВОДИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ В МЕЖАХ М. ЖИТОМИР, n=10

РЕЗУЛЬТАТИ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ, ВІДІБРАНОЇ З СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ М. ЖИТОМИР (загальна кількість відібраних проб – 10)

Показник	% проб з перевищенням допустимих норм	Зафіксовані перевищення, разів
Каламутність	100/20*	2,7 – 9,1 разів / 1,03 – 2,6 рази (максимальні відхилення у пробах з водоводу сирोї води ВУВКГ)
Забарвленість	90/20*	1,1 – 3,2 рази / 1,3 рази (водовід сирої води) (максимальні відхилення від норми у водозаборі «Відсічне» та з водоводу сирої води ВУВКГ)
Залізо загальне	100/0	1,1 – 4,2 рази / -
Аміак та іони амонію	70/0	1,1 – 1,5 рази (найбільші відхилення у пробах з водоводу сирої води ВУВКГ, ЖНАЕУ, ДНЗ №52 та ЖСЦРД №41)
Перманганатна окиснюваність	100	1,2 – 1,4 рази
Загальні коліформи	30	наявні у пробах води, відібраних з системи централізованого водопостачання на території Житомирського агротехнічного коледжу та ЖСЦРД №41, а також у пробах води з водозабору «Відсічне»
E. coli	10	наявні у пробах води, відібраних з водозабору «Відсічне»
Загальне мікробне число	89	1,1 – 5,1 рази